

HONVÉDELMI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: 11-35-42.
Postafeliratkezelési csekk száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Felirésztési díjak a m. kir. földművelésügyi minis-
ter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági elő-
adások” című füzetekből egyrészt évrő 4.
félővre 2, negyedévre 1 P.
Külföldre: évről évre 8, félővre 4, negyedévre 2 P.

Hadbanálló ország

ünnepelte az idén — június 18-án — Főmoltósági Urunk 74. születésnapját. A legelső magyar embert, Otrántó legendás hőst, az országgyarapító államfőt, kiváló mintagazdát az idén — ha lehet — még nagyobb hódolattal, szeretettel és lelkesedéssel ünnepi az ország népe, rendre, rangra és korra való tekintet nélkül, bár az ünnepelésnek a módja, formája más, mint szokott lenni a béke éveiben. Ma ugyanis nemcsak ünnepölő lélekkel, imádságos jókívánságokkal, szívósból jövő érzésekkel és ezekhez méltó külsőségekkel fejezi ki a magyarság háláját, hódolatát és szeretetét, hanem azzal, hogy minden eszedekedet a nagy nemzeti célok szolgálataiba állítja. A barbár Kelt elleni védekezés hadviselés esztendőjében az alkotó, termelő munka minél tökéletesebb elvégzése, a kötelesekhez hűdözés nélküli teljesítése, a viszonyok előirta áldozatos, szelíd nélküli vállalása a Hadúr zászlószelvényeinek és általában a nemzet ünnepjeinek legméltóbb megünnepelési formája. A magyar Föld fia, az általános (totális) háború bármelyik arcvonalán, — azon is, amelyen golyószög, lángvetők, ágyúk, tankok és más gépek igénybevételével a rat halál, azon is, amelyen éke, kasza, szerszám, vagy író-toll szolgálja az életet — rendfelfüggetlenül megállják helyüket, Istenne, hazára és Hadúrira gondolva. Ezen a napon még jobban elmélyül ez a hármass érzés és a szokottnál is forróbban fohászolunk mindannyian az Egék Urához: tartsa meg Öi egészségében sokáig Nemzetünk, hogy boldogan élvezhesse élekköltözése előrelését, életműve beteljesülését: a megújuló Európában méltó helyét elfoglalja Magyarországot hűvös boldogulását. Isten dicséretében egészségben vitéz nagybányai Horthy Miklóst, Kormányzó Urunk Öfőmoltóságát!

Erdélyt megvédjük!

— jelentette ki Sepsiszentgyörgyön Kállay Miklós miniszterelnök és helyeisele közben. A miniszterelnök szava az egész magyarság hangja volt: ebben az elhatározásban minden magyar rendfelfüggetlenül áll a kormány-
elnök mögött, aki pedig nem érezni át ennek a kijelentésnek a súlyát, nem értené azzal együtt, az nem nevezhető magyarnak! Székelyföld népe üljönva, megnyugodva fogadta a miniszterelnök beszédét, az ország többi részeinek lakossága pedig szívó-

ben, lelkében örül annak, hogy a felelős államférfi hangot adott annak az elhatározásnak, elszántságának, amelyről semmitbevéde, egy főt öta bizonyos propaganda nyugtalanító munkája folyik. Semmitféle propaganda nem változtathat azonban azon a tényen,

hogy Erdély nemcsak politikailag forrt össze az országgal, nemcsak a földrajzi viszonyok csatlakoztak a székelyföldet a szentistváni birodalom testéhez, hanem a testvérek örök szeretete, ragaszkodása is. Bízské, bátor, férfias és mindenekelőtt magyar

volt a miniszterelnök kijelentése: az ország népének szívéből fakadtak ezek a kemény szavak, amelyek ország-világnak tudomására hozták, amit mindannyian érzünk és vallunk: ERDÉLY MAGYAR ÉS AZ IS MARAD!
(b. k.)

„MINDENT HONVÉDELMIKNEK ÉS AMI MARAD, AZT SZOCIÁLIS JÓLÉTRE KELL FORDÍTANI“

KÁLLAY MIKLÓS miniszterelnök erdélyi diadalútja

Kállay Miklós miniszterelnök háromnapos székelyföldi körútjának első állomása június 14-én Marosvásárhely volt. A miniszterelnökkel együtt utaztak Varga József, báró Bánffy Dániel, vitéz Lukács Béla és Antal István miniszterek, valamint Szendely Ferenc, Fáy István, Szász Lajos és Pataky Tibor államtitkok.

Marosvásárhely főterén ünnepélyesen fogadták a miniszterelnököt, akit a város polgármestere üdvözölt. Az ünnepségek sorozatát a Teleki-térbán, Erdély legrégibb könyvtárgyűjteményében nyitották meg, ahol Várdarhelyi János református püspök üdvözölte a kormányelnököt, akit Erdély magyarsága annyi szeretettel és bizalommal vesz körül.

Kállay Miklós miniszterelnök rövid válaszában a többi közt ezeket mondotta:

— Történelmünk azt mutatja, hogy katonai erényekben és kultúrában mindig egyaránt gazdagok voltunk. Ehhez a kelet nagy ornyához most hozzá kell kapcsolnunk a gazdasági képességeket is, mert csak így lehetünk erősek, csak így lesz országunk miénk az ország.

A Kormányelőviselő Ház nagyteremben tartotta meg nagygyűlést az EMGE. Ezen a gyűlésen nagy beszédet tartott a miniszter-

elnök a honvédelemről és a kormány erdélyi munkaprogramjáról. Beszéde elején bejelentette Győrffy-Benyey Sándor vezérőrnagy, közlelmezési miniszter halálát, majd a kormány erdélyi munkaprogramját vázolta. A kezdetben törvénsszerű népszerűség megakadályozták a tömegi egyetemes munkatervbe való foglalását. Például feleltette, hogy 2200 kilométer vasútvonalat kapunk vissza, egyházmódot az egész trianoni vasútvonalunknak, de nem kapunk hozzá egyetlen megakadályozták a tömegi egyetemes munkatervbe való foglalását. Például feleltette, hogy 2200 kilométer vasútvonalat kapunk vissza, egyházmódot az egész trianoni vasútvonalunknak, de nem kapunk hozzá egyetlen megakadályozták a tömegi egyetemes munkatervbe való foglalását.

Vázolta a régi hibákat is. A torzalkodást különösen. Majd így folytatta:

— Erdély az elmúlt 22 év alatt egyeséges tudott lenni, népet a szenvedések összekovácsolták, most mutassa meg, hogy az az egyeség, amelyet a maga bérén tanult megbesülni és amely

egység feltétlenül szükséges az újlejtő munkaprogram végrehajtásához, innen sugárzik szét az országba.

Beszélt ezután az egyes központok okzerű széthelyezéséről (decentralizálásról) is, aminek céljának azt jelölte meg, hogy „az minden részben és elgondoltságban a népi érdeket, a magyar nemzeti érdeket legteljesebb kiteljesítést igazán és teljesen szociális alapon szolgálja“.

A nemzetiségi politikával kapcsolatban ezeket jelentette ki:

— A nemzetiségi politikában az egyetlen elhánas alapján állunk. Soha nem erőszakoskodunk és nem is fogunk erőszakoskodni, mert dőre leffogás azt hínni, hogy ezzel a magyar-ságot erősítjük. Természetes, hogy a magyarságot annyi szenvedés, nélkülözés után jobban juttatjuk, erősítjük, de természetesen mindenkor mások sérelme nélkül.

A honvédelem elsősege

— Az egész programot — mondotta feltegetési során a miniszterelnök — uralja a honvédelem szempontja. Ez mindent megelőz. A magyar hadsereg felszerelésének, ütőerejének biz-

tosítása. Általában biztos megélhetést, keresetet akarunk juttatni a dolgoz kezeknek. A magyar dolgozni akar, de a dolgoz nép nem is kívánja, joggal megkívánja, legyen is meg a megélhetése.

A miniszterelnök ezután a tízéves program újlejtési tervét vázolta az egyes miniszteri tárcák keretében. A helygényi tárca hivatali épületek építését, kórházak, szülőotthonok létesítését és fejlesztését tervezte. A Nép- és Csádávédelmi Szolgálat fokozását amelynek mindig szem előtt kell tartani a harcúterén küzdő honvédek és itthonmaradt családtagjaiknak elsőlsőségét.

A kulturális feladatok vázolásánál községétet fejezte ki a miniszterelnök a „püspök uraknak, de minden lelkesnek, minden falusi tanítónak, aki az elmúlt 22 évben a postáján helytállott“.

BÁRCZAY JÁNOS ÁLLAMTITKÁR A NAGYVÁRADI GAZDA- ÉS SZÖVETKEZETI NAP ÜNNEPI SZÓNOKA

Megírta a Vasárnap, hogy a Falu-Gazdaságvetés június 24-én Nagyváradon Mayer János v. földművelésügyi miniszter, tükök tanácsos elnökével a Gazda és a tanácsos elnökével a Napot rendez, amelyen az egész vidék. — az úgynevezett Partium — gazdasáralma képviselteti magát és amelyen K. Nagy Ferenc ö. gy. képviselő, a Szövetség ü. v. alelnöke, A mezőgazdasági termetelés folytatóosságának biztosa, Szász Lajos ö. gy. képviselő, a Falu és a szövetkezet mozgalom-ról,

Markovits Kálmán földirtokos pedig „Nemzetépítés és országfrontas” címen tart előadást. Székely László dr. gazdasági főtanácsos a Szövetség ü. v. igazgatója nagyfontosságú határozati javaslatokat terjeszt elő.

Örömmel jelentük be, hogy az ünnepségen Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter képviselőben Bárczay János földművelésügyi államtitkár jelenik meg. nagyobb beszédben foglalkozik a mezőgazdaság legidősebb kérdésével.

GAZDATUDOMÁNY

Júniusi munkák a mezőn

Mielőtt (június végén) a gabonafélék aratása megkezdődne, a kapásnövényeknél a kapálást, a burgonyánál a föltögetést, a tarlókarnyaföldöknél a kaszálást, és szónakészítést, az utóbiakon a tarló leszántását és másodterménnyel való bevetését is el kell végezni.

A kapálást tulajdonképp részint a gyomok irtása, részint a talaj felső részének porhanyóvá tétele végett eszközözzük. Mindkettő főképp a talajnedvesség mozgását szolgálja. Hogy az általában vízszintesre hajló nyári időjárásunk mellett mennyire fontos, azt a tapasztalt gazdák nagyon jól tudják. A gyomok rengetegét a talajnedvesség el, ami beucasak az illeto kapásnövény természet esökéknél, hanem az esetleg utána következő őszi vetésnek is óriási kárra van. Az is vitathatatlan tény, hogy az illepedett vagy kérges talaj erősebben kiszárad, mint a porhanyó felületű.

A nyári kapálások sekélyen kell végezni, mert a mély nyári kapálás ugyancsak nagyon vízvesztést okozhat a talajban. Ahol lehet, ott használjunk lókapát, mert ez a kézi kapálással gyorsabb és olcsóbb munka.

A kukoricát ne föltögtessék; erre nincs szükség, ha a fötögetést kellő mélységre helyeztük. A kukorica föltögetése csak a harmintházerek kifejlesztési eredményei, amiből pedig inkább kár, mint haszon származik. Egyedül a burgonyának van szüksége föltögetésre; ha a föld alatt csak rövid szárrész van, akkor a burgonya nem tud elegendő gumót kötni. A több (2-3) részletben való föltögetésre azért van szükség, mert a kis burgonyavöndvények még nem lehet a teljes nagyságú föltögetést megadni. A szar legfelső részének ugyanis nem szabad a föld alá kerülnie, mert akkor a növény elpusztul.

A takarmányfélék kaszálásánál — különösen ott, ahol sarjirtás is számíthatunk — a legnagyobb hiba, ha vágások későn történik. Nagy bak, hogy nálunk a szék, dúlök, árokpartok akkor kerülnek kaszá alá, mikor már minden növény elvirágozott, sőt a legtöbb fűfélé már magot is kötött. Az ilyen rétegről nem szénát, hanem csak szénát kapunk, mert tapasztalat igen kevés és iztelen volta miatt a jószág se eszi szívesen. Az ilyen késői kaszálás után a sarjú is csak nagyon gyengén esz. A hegyi, lóherét, balticmet is helyes

lesz a virágzás idején kaszálni, mert így kapunk igazán elsőrangú szénát. A somkóról pedig meg kell virágoztatni, mert az ekkor már keskeny. A somkóról magasan kell kaszálni, mert ez nem a fötőből származó, hanem az oldalhajtásokból származó.

A takarmányok akkor lesznek az ősziéknél igazán jó előveteményei, ha lekerülük után a tarló, melébb megvárjuk. Tarlókarnyaföldön a másodterményt is vehetünk (kőles, mohar, csalmaide, pohanka, tarlórepa, tarlóburgonya, stb.).

Június közepére esik a reppó betakarítása. Ne várjuk meg, míg a becők teljesen megszáradnak, mert a reppó könnyen perog. Ha a mag barnul és újjal már szét eszen nyomon, elkerülhető a kaszálás ideje. A zöld földeket hagyjuk ki; ezeket vágjuk később. Csepelést csak a teljes száradás beálltával végezzük. A kiscsepelt magot vékonyan terítsük el és eleinte naponként forgassuk, mert különben a reppó befűl és megpenészedik.

A szőlő virágzása

Június tulajdonképpen a szőlő virágzásának ideje. Ekkor a szőlőben nem is volna tanácsos járni. Tekintettel azonban arra, hogy a szőlő fejlődésében általában néhány heti késés mutatkozik, remélhető, hogy a szőlő virágzása általában véve időre fog megindulni. Hiszen az időközben jelentkezőt esők és melegebb napok bizonyos késést behozhat. Természetesen lenyeges befolyást gyakorol erre a szőlő fajtajára, fekvésére és az hogy a szőlő milyen művelésben részesül.

Mielőtt a szőlő virágzása megkezdődne, iparkodjunk elvégezni benne a sürgős munkákat, a halaszthatókat pedig hagyjuk a virágzás utáni időre.

Ha a szőlő virágai nem termékenyülnek meg, akkor természetesen nem képződnek bogyók és nem lesz termés. Ezt a kedvezőtlen jelenséget „elvirágzás-nak nevezik a szőlőgazdák. Az elvirágzás gyakori oka a szőlővirág ivarszerveinek rendellenes fejlődése: a porzókának és a bibének eltérő időben való beérése. Az elvirágzást azonban átérkelhetjük a szék, a méhek és egyéb rovarok. A szél ugyanis átviselheti a szomszéd virágokról a rendelkezésre álló pollenanyagot. Ugyan- így a méhek és egyéb rovarok is lehetnek — akaratlanul is — a virágról közvetítésének elsősegítői, mikor megtermékenyítik a rájuk tapadt friss hímporttal a szőlővirágot. Ezért a méheket nem szabad a szőlőtől távoltar-

tani, mert ilyenkor hasznos munkát végeznek. Nem okoznak kárt, különben a méhek az éretlen firtökben sem, mert a bogyósejtek megvárják, mert az ekkor már keskeny. A somkóról magasan kell kaszálni, mert ez nem a fötőből származó, hanem az oldalhajtásokból származó.

Még virágzás előtt végezzük el a válogatást, azaz a szőlőtöltes fellegles hajtásainak eltávolítását. Ehhez a munkához azonban csak szakértő kell nyúljon, mert ettől függ a többi év termés, valamint a tölke életképessége.

Mikor kezdjük az aratást?

Nem szabad az éretlen gabonát lekaszálnunk, mert ez a termés mennyiségének és minőségének rovására megy. A magyar gazdák esni de amál inkább a másik végletbe: megkésnek az aratással. Már pedig a késői aratás következtében szép, piros, acélos buza helyett színtelen, fakó szemeket kapunk és a kalászkok letöredezőek, a szemek kimerősebb folytan igen tekintélyes lehet a veszteség a termés 5-6%-át, sőt 10%-át is kiteheti. Aratóskor meg nem is vesszük ezt észre, de bevezet meglátszik a tarlóhátsók után a tarló kizöldülésekor. Sok-

szor sűrűbb ez a kizöldülés, mint a rendes vetés, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy ott holdkór vagy métermagassal több szem maradt ki magtarukból, ennek perzeteréke esett ki a pentar-cánkól.

A buza érésénél meg szoktunk különböztetni: a) teljes éret, mikor a szemekből nyomásra teljes szőny folyadék ömlik ki; b) vizes-éret, mikor a szemet még körrömmel könnyen szétnyomhatjuk, de belseje már nem tejes, hanem olyan, mint a viasz, azaz gyúrható, képlekény; c) teljes éret, mikor a szem már kemény, teljes acélos; d) túlérett, amikor a szem már fakul, a kalász- ből könnyen kiesik, sőt sokszor az egész kalász is nyakban könnyen letörik.

A gabonát a vizesérésben kell aratni, mert a vizesérésben aratott buza adja a legjobb minőségű, acélos szőny. Ebben a teljes érettel nem szabad bevárni, mert akkor fakó lesz a szine, gyenge lesz a sikermérsége (lisztjéből nem kapunk magas kenyeret és jól nyújtható rést), végül pedig a magok miatt nagy lesz a mennyiségi veszteség.

Még a vetőmagnak való is vizesérésben kell aratni!

A mezőgazdasági munkások munkaideje

A földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági munkások munkaidejének kérdésében az alábbiakat közli az Országos Mezőgazdasági Kamarához intézett leiratában:

A munkaidő kérdése az 1898: II. törvények 49. szakaszában szabályozva van. Ezeket a napközös munkás munkaideje napkeltétől napnyugtáig számítják. A munkaidőt ezzel a rendelkezéssel ellentét megállapítható kóthet de éppen most, amikor a rendkívüli mostoha téli időjárás viszonyok következté-

ben a mezőgazdasági munkák körül nagy a kesedelem, ennek folytán nagy munkatorlás állott be, indokolt, hogy a gazdák munkasikkal szemben a napkeltétől napnyugtáig tartó munkaidő kassék ki. Ezt egyébként a természetes sikerehez fűződő honvédelmi érdek is megköveteli. Abban az esetben, ha a munkások vonatkozásában a teljes munkaidőben a munkaidőtől rendelkezésre állani, a munkanyszerítő rendelkezéseknél a 112.1904. E. M. számú körrendeletben ismertetett eljárás útján kell érvényt szerezni."

Szabad fehér kenyeret sütn

A június 13-iki hivatalos lapban miniszteri rendelet jelent meg a fehérkenyér készítésének engedélyezéséről és egyes szőlőipari termékek előállításának szabályozásáról.

Az új rendelkezés értelmében az eddig engedélyezett kenyérfajtákon felül a törvényhatóság első vizsgálatának engedélyével fehér kenyeret is szabad finom búzalisztból készíteni.

A burgonyát a kenyér készítéséhez ugyanúgy kitételek a sütőiparosok felhasználni, mint az

egyes búzakenyérhez. A rendelet kimondja, hogy

a közösi előállításnak 100 kilogram súlyú kenyérré szőlő kenyérszervény elveben a fehérkenyér készítéséhez 75 kilogram finom lisztet, illetőleg ott ahol a kenyérszervény felszámolás kitételez, 71 kilogram finom lisztet kell kiutalni.

Ahol a kenyérfejadagot kenyérszervényben szolgáltatják ki, ott a kenyérszervény helyett ugyanolyan mennyiségű finomszervény is lehet kiszolgáltatni.

The advertisement consists of four panels, each showing a dog and its owner. The dogs are of various breeds, including a large white dog, a black dog, a small dog, and a dog with a white patch. The owners are men of different ages and appearances. Below each panel is the text 'FUTOR CSONT PECK-ÉLETERŐ' and 'CHINOIN UJPEST'.

Minden gazda tudja, hogy állatait a pusztulástól a Chinoin gyártmányú DISTOL menti meg. Ezért bízik minden gazda a Chinoin gyártmányú FUTOR-csontképző és PEKK-D-vitamin készítményben.

MEGJELENT AZ ÚJ TERMÉSENDELET Június 30-ig ki kell váltani a gabonapot

A hivatalos lap június 13-iki számában megjelent az ideci termésrendelet. Az új termés szabályozása a tavalyiéhoz hasonlóan a gabonalap útján történik. *Mindazok, akik az 1942. évben gabonát termének, kötelesek a községi előjárásokról június 15-30 között gabonapot kiáltani.*

A gabonapot díjmentesen szolgáltatják ki a községi előjáróság a termelőnek. Minden termelő 1944 július 31-ig köteles megőrizni gabonalapját. Ha valaki gabonalapját elvesztette, úgy köteles azt nyolc nap alatt az előjáróságnak bejelenteni és gabonalap-másolatot kiáltatni. A másolatért 10 P kiállítási díjat kell fizetni.

A rendelet új intézkedése a tavalyival szemben hogy bevezeti a kenyérgabonajegy intézményét. A kenyérgabonajegy a vámőrlelésre jogosultak és a háztartásukhoz tartozók kenyér- és lisztellátásának szabályozására, valamint a termelő gazdaság szükségletére meghagyott kenyérgabona elszámolására szolgál.

A kenyérgabona-fejadagok

A kenyérgabonajegyre jogosultakat a rendelet fejadag szempontjából három csoportba sorolja. Az első csoportba tartozó nehéz testi munkát végző férfiak, akik 1892-1928. évében születettek, évi fejadagja 240 kilogramm kenyérgabona. A második csoportba tartozók az 1936. évben és az azelőtt született személyek, ha nem tartoznak az első csoportba, évi fejadagja 180 kilogramm, a harmadik csoport, az 1937-ben és azután született gyermekek, fejadagja évi 120 kilogramm. A kenyérgabona-jegyét átruházni tilos, az elvesztett jegy helyett újat nem adnak ki. A termelő a nála elszámolásra meghagyott kenyérgabonából bér, haszonsbér, szolgáltatás szerződés vagy egyéb természetbeni szolgáltatás címén csak annak adhat ki kenyérgabonát, akinek kenyérgabona-jegyje van. Intézkedik a rendelet a konvenciók esedéknek a részarátok és summás gabonapótlójegyének kiadásáról.

A cséplés

A kenyérgabona cséplését a rendelet úgy szabályozta, hogy kéziérővel vagy nyomtatással gabonát csépleni nem szabad, csak külön engedély alapján. *Za cséplés ellenőrzésére a közzéadási miniszter törvényhatóságokhoz cséplési miniszteri biztot, a közzéadási kormánybiztos járásnként cséplési főellenőrt, az üzembeállított cséplőgépeket pedig cséplési ellenőroket nevez ki.*

A cséplési ellenőrök valószínű száma az üzemben lévő cséplőgépeknek megfelelően 28.000 lesz.

A kinevezettek működésük előtt fogadalmat tesznek. A termelő

gabonáját a jó gazda gondosságával köteles elcsépléltetni. A cséplés alkalmával az elcséplott gabona mennyiségét, az arató- és cséplőrzés, a háztartási szükségletre meghagyott gabonamennyiségét, a vetőmagra és gazdasági szükségletekre meghagyott mennyiségét és a beszállítandó gabonamennyiségét a cséplési ellenőr köteles a termelő gabonalapjára feljegyezni, Kenyérgabonából a termésknek az arató- és cséplőrzés, a háztartási szükséglet, az elszámolásra meghagyott vetőmag és gazdasági szükséglet levonása után fennmaradó részét

A cséplés utáni 15 napon belül fel kell ajánlani a beszállítandó gabonát

A gabona beszállítása közzéadási törvények a Hombr szöveti utján. A közzéadási miniszter az ország területét vásárlási körzetekre osztja fel.

A termelő a beszállítandó gabonát a cséplés befejezéseától számított 15 nap alatt köteles megvételre felajánlani a körzetben működő valamelyik Hombr-bizománynak, aki a gabonát a hatóság által megállapított árán tartozik megvásárolni.

Részletesen szabályozza a rendelet a termelők elszámolási kötelezettségét a gabona felhasználásának módját, szabályozza a vetőmag beszerzését, a megöltt a búzának, rozsának és kétszeresen takarmánnyá vagy szeszfőzésre való felhasználását. Ha a termelő a vetőmag előjára meghagyott kenyérgabonát bármilyen oknál fogva rendelkezésének megfelelően nem használta fel, köteles azt beszállítani.

Egyéb intézkedések

Gabonát és lisztet az ország egész területén csak szállítási

kell beszállítandó mennyiségként feljegyezni, a takarmánygabonából pedig azt a mennyiséget, amelyet a közzéadási miniszter igénybevesz.

Takarmánygabona igénybevétele

A takarmánygabona igénybevétele a rendelet új intézkedik, hogy a közzéadási miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetemben a teljes árpatermésknek legfeljebb 22 százalékát, a teljes zabtermésknek pedig legfeljebb 38 százalékát veheti ki az arató.

További fontos rendelkezés, hogy az arató és cséplőművészek a zabterméskből részt nem kaphatnak, hanem azt a termelőnek közpénzben kell megváltania. Az arató és cséplőművészek igénybevétele alól a közzéadási miniszter egészen vagy részben felmentést adhat annak a termelőnek, aki takarmánygabonával hitelt állít, a közzéadási előjára rendelkezésre bocsátja.

igazolvánnyal szabad szállítani. Új intézkedés a vámőrlelés díjnek pénzrel való megváltása. A malom azt a vámőrlelés díjat szedheti, amelyet a közzéadási miniszter a többi gazdasági miniszterekkel egyetemben állapít meg a liszt- és kenyérgyére igényjogviselői ellátatlan lakosság szükségletének fedezésére szolgáló kenyérgabonát vagy lisztet a törvényhatóság első tisztviselőinek előterjesztése alapján a közzéadási miniszter a Hombr útján állítja ki a törvényhatóság részére. A takarmánygabona felhasználásával és forgalmával kapcsolatban a rendelet új intézkedik, hogy a termelő a nála meghagyott takarmánygabonát saját gazdasági szükségletére felhasználhatja, a Hombrnak vagy a vásárlási engedéllyel rendelkező személynek a hatóság által megállapított áron eladhatja. A rendelet végül közli a büntető rendelkezéseket, valamint azoknak a nyomtatással készült jegyeknek az új gazdasági évben kenyér- és takarmánygabona forgalmának lebonyolításához szükségesek. A rendelet száma: 3600/1942. M. E.

denki másnak, aki vámőrlelésre jogosult, piros színű kenyérgabonajegyrel kell a továbbiakban kenyérgabonajegyek felhasználását, a cséplés ellenőrzését, a termelőnél visszahagyott kenyérgabona elszámolását, a kenyérgabona pótlójegy kiállítását és a kenyérgabona váltószelvények kezelését ismerteti a közzéadási miniszter utasítása.

HIREK

Vitorlázó-repülő vizsgát tett a kormányzóhelyettes hitvese.

Vitéz nagybíró Horth Istváné, a kormányzóhelyettes hitvese június 15-én letette a vitorlázó-repülőket úgynevezett „C” vizsgáját.

Július másodikán lesz az Erdélyi Nyerevénykölésön második húzása.

Az Erdélyi Nyerevénykölésön második húzást, az eredeti jätéktermék megfelelően, július másodikán rendezik. 1638 nyerevény kerül kiorsósásra, 1.400.000 pengő értéket, a fonyeremény ezuttal 300.000 pengő.

Vasárnap leplezik le Gömbös Gyula szobrát.

Vitéz jätkei Gömbös Gyula volt miniszterelnök szobrát, amelyet a Gömbös Gyula Társaság közreműködésével a kegyeletes magyar larsadalom áldozatkészsége emeltet, a budapesti Dohrentei-terén vasárnap, június 21-én leplezik le. Az avatóbeszédet Tasnádi Nagy Andras, a képviselőház elnöke mondja.

A Magyar Mezőgazdák Szöveteze vezetöknek kiütetése.

A korábbi miniszterelnök elterjesztésére Teleki Tibor graf koronáőr, felsőházi tagnak, a Magyar Mezőgazdák Szöveteze elnökének a mezőgazdasági szövetkezeti értékesítés terén kifejtett értékes munkásságáért teljes elismeréssel fejezte ki. Ugyanekkor közli a munkásságukat elismerő Déry Zsuzsák György dr. gazdasági tanácsosnak, a szövetkezet vezérigazgatóhelyettesének, Kulmann László kereskedelmi főtanácsos, ügyvezető igazgatónak, Csáky Ferenc gazdasági főtanácsosnak, a szövetkezet igazgatójának a Magyar Erdemreud középkereslet, Szovits Györgynek, a szövetkezet raktárfigyelöknek pedig Magyar Arany Erdemkereslet adományozta.

Budapesten nem engedélyezik a fächerkeny sütését.

Lapunk más helyén beszámolunk róla, hogy a törvényhatóság első tisztviselője engedélyezheti törvényhatóság területén a fächerkeny sütését, ha a törvényhatóság közöljék, hogy Budapesten elegendő nullás liszt hiányában — nem engedélyezik a fächerkeny sütését.

Kassa városát Jézus Szive oltalmába ajánlották.

Vasarnap, június 14-én nagy számban egyházi ünnepséget tartott Kassa város katolikus lakossága. Ezen a napon ajánlották fel Kassa városát Jézus Szent Szivének az oltalmába. Az ünnepség délután 5 órakor kezdődött. A szentmisztélel Pöskölkőjének kapujában kezdődött. A város utcain díszes körmenetben viték végig az Oltárienszöveget, majd Madarász István püspök a hadtestparancsnokság egykerölő szentbeszédet intézett a város lakosságához. Ezen történt meg a város felajánlása Jézus Szent Szivének oltalmába.

A termésrendelet végrehajtási utasítása

A közzéadási miniszter a Budapesti Közlöny június 13-iki számában utasítást adott ki a termésrendelet végrehajtásáról. Hangsúlyozza az utasítás, hogy a községi előjáróságoknak a nyilatkoztatásba ekkor úgy kell járniuk, hogy a területük legyen. A nagyobb községeket körzetekre kell osztani és meg kell állapítani, hogy milyen napon mely közzéadási nevű termelő, vagy milyen utcában lakó termelők jelentkezenek. Az ötven katasztrális holdnak, vagy ennél nagyobb területű községi előjáróság irásbeli bejelentést követhet, az 50 holdnál aluliak azonban csak szóbeli bejelentésre lehet kötelezni.

A vetőmagszükséglet

A vetőmagszükséglet katasztrális holdanként húszból 120, rozsból 110, árpából 100 és zabból 80 kilóval kell számítani. A tengeri és burkoltvetőmag szükségletét a nyilatkoztatásban nem kell feltüntetni.

A háztartási szükségletet a megállapított 240, 180, illetve 120 kiló kenyérgabona fejadagok szerint kell számításba venni. A konvenciók gazdasági esedék kö-

nyérgabonaszükségletét a háztartási szükséglet mintája szerint kell megállapítani. Mivel azonban a konvenciók havi 5 kilós pótlójeget is karnak, ezeknek a 16-60 éves férfiak évi szükségletét nem 240 kilo, hanem 300 kilo kenyérgabonát kell számítani. A továbbiakban az utasítás kövli a hasznosított gabonát a háztartási kenyérgabonamennyiséget, majd elmondja, hogy az állatok takarmányozására szükséges árpa- és zabmennyiséget nem kell megállapítani, mert az a közzéadási hatóságnál százelök kivételi rendszert ír elő a rendelet, amely a szükségletektől független.

Az utasítás szerint gabonapot csak a kaphat, akinek bura, rozs, árpa vagy zabjeletje van. Aki vámőrlelésre jogosult, annak a községi előjáróság kenyérgabonajegyét ad.

Ezek közül azok a birtokok és bérlek, akik összesen legfeljebb 5 hold földön gazdálkodnak és földjeiket megállapított elnevelés, a mezőgazdasági munkások, a vámőrlelő malomk tulajdonosai, bérlek és alkalmazottai a tartályos gabonát megállapított árral legkisebb kenyérgabonajegy karnak, min-

